

NEDERLANDS / LANDS TAAL

V.U.: Johan Boodts, Kuiperstraat 66 te 9100 Sint-Niklaas - e-postadres: nederlandslandstaal@vwb.vlaanderen

'De tael is gansch het Volk'

Prudens van Duyse (1804 – 1859)

West-Vlaams is nu een regionale taal in Frankrijk

Het Nederlands blijft er een vreemde taal en Vlaanderen kijkt er naar

Bron: Doorbraak 09/01/22 – Auteur: Wido Bourel

In Frankrijk zorgde vorig jaar de goedkeuring van de wet Molac voor een juridisch kader aangaande onderwijs en bescherming van de regionale talen. De Franse Constitutionele Raad kelderde deze wet al snel, tot woede van al wie begaan is met de minderheidstalen in Frankrijk. Het Franse ministerie van onderwijs kon niet langer doof blijven voor dit luid protest. Een nieuwe omzendbrief van december jl. heeft de bedoeling de gemoederen te bedaren.

Omzendbrief

Eerst bevestigt de omzendbrief, wat dacht je, dat 'de taal van de Franse Republiek het Frans is'. Vervolgens drukt hij de wil uit om de talen aanwezig op het Franse grondgebied te beschermen en te onderwijzen.

De omzendbrief somt de regionale talen op die nu worden erkend: het Baskisch, het Bretoens, het Catalaans, het Corsicaans, het Creools, het Gallo (Romaanse streektaal gesproken in het Oosten van Bretagne), het Occitaans én de Oc-taal, de regionale talen van de Elzas, de regionale talen van de Moezelregio, het Franco-Provençaals, het West-Vlaams, het Picardisch, het Tahitiaans, de Melanesische talen (Drehu, Nengone, Paicî, Aijë), de Wallisiaanse en Futuniaanse talen (twee talen uit Nieuw Caledonië) alsook het Kibushi-Kimaore (eiland Mayotte).

Frans-Vlaanderen

Wat zijn de concrete gevolgen voor Frans-Vlaanderen? Het West-Vlaams kan voortaan worden onderwezen in het lager en secundair onderwijs. 'Kan' en niet 'moet', en ook 'als' men leraars vindt.

En waar blijft het Nederlands in dit verhaal? Het is een paradoxale situatie dat de omzendbrief van het Franse Ministerie van Onderwijs melding maakt van het West-Vlaams als nieuwe erkende regionale taal, maar dat hij niet spreekt over het Nederlands. Vergelijk deze situatie met de Elzas, waar én het Duits, én het Elzassisch erkend zijn onder de discrete dekmantel 'regionale talen van de Elzas'. Hoe zegt men 'twee maten en twee gewichten' in het Frans?

Geschreven taal en gesproken taal

Nochtans, en in tegenstelling tot wat sommigen in Frankrijk beweren, was onze taal steeds aanwezig in Frans-Vlaanderen, onder de vorm én van het gesproken West-Vlaamse dialect én van het geschreven standaard Nederlands. Deze situatie heeft tot de Eerste Wereldoorlog geduurd.

Erkenningsnummer P 209916

JAARGANG 32
NUMMER 3
APRIL 2022

maandelijkse uitgave
verschijnt niet in januari en in juli

De volledige ploeg:

Karel Adams
Herman Keersmaekers
Johan Boodts
Michel Roelens (opmaak)
Mieke Govaert
Marijke Van Hoecke
Wim De Wit
Marc Joris

Nieuwe Acties

Pag. 4: Veton - Gemiste kans -
Vleeshandel -
Pag. 5: Bakkers Vlaanderen -
Bleubird
Pag. 6: St-Niklaas - NMBS - M2
Pag. 7: Europolia - bpost

De Taalgrabbelton
Pagina 7

Geschiedenis
Pagina 9

De taalkundige en Frans-Vlaanderenkenner Cyriel Moeyaert heeft in zijn talloze publicaties aangetoond dat tot het begin van de twintigste eeuw zo goed als alle geschreven stukken in Frans-Vlaanderen in vrij keurig Nederlands opgetekend zijn. Nederlands in de spelling van toen: Nederlands, soms met hier en daar een woord of zinswending in de streektaal. Maar, desalniettemin: Nederlands.

Hoe dat komt?? Na de annexatie door Frankrijk bleef Frans-Vlaanderen nog lang tot het bisdom leper behoren. In verschillende Frans-Vlaamse katholieke instellingen waar ze lessen Nederlands gaven, gebeurde dit, in de 18de eeuw en de 19de eeuw, met hetzelfde pedagogisch materiaal als in leper of Veurne, zeg maar.

Nederlands een vreemde taal?

Wat Frans-Vlaanderen niet heeft meegemaakt is de evolutie naar het hedendaags Nederlands, zoals in Vlaanderen de laatste 100 jaar. De kennis van het geschreven Nederlands ging toen verloren. De gesproken streektaal bleef over en verarmde geleidelijk aan door gebrek aan basisinzichten in spraakkunst en syntaxis, en door invloed van het Frans.

Sommige Frans-Vlaamse verenigingen gebruiken deze vaststelling om alleen het West-Vlaams als regionale taal te promoten. Het Nederlands beschrijven ze als een vreemde taal. Met de politieke en financiële steun van de regio Hauts-de-France heeft hun lobbying de Franse ministeries bereikt.

Paradox van de hele situatie: nu het bijna verdwenen is, erkent Frankrijk het gesproken West-Vlaams als regionale taal. Maar niet het standaard Nederlands dat nochtans aan meer dan 20.000 leerlingen wordt onderwezen.

Leraar West-Vlaams, een nieuw beroep?

Aan de regionale onderwijsinstanties wordt nu gevraagd om het onderwijs van onder meer het West-Vlaams te faciliteren vanaf volgend schooljaar. Maar de plaatselijke onderwijsautoriteiten kunnen op eigen houtje een rem zetten op de uitvoering van de maatregelen die geen verplichtingen inhouden. Dat is nu al het geval in Bretagne waar ze in de volgende dagen zullen betogen tegen de houding van het rectoraat aldaar. Reken er ook op dat de minister van onderwijs, Jean-Michel Blanquer, die zich meermaals negatief tegen het onderwijs van de regionale talen heeft uitgesproken, achter de schermen alles in het werk stelt om de eigen richtlijnen af te zwakken.

Voornaamste probleem voor de aanhangers van het West-Vlaams: wie is bevoegd om lessen West-Vlaams te geven? Zo goed als niemand met de nodige pedagogische diploma's beschikt over de taalkennis. Leraren uit West-Vlaanderen kunnen ook niet worden gevraagd: men moet in het bezit zijn van een Frans pedagogisch diploma om in het Frans onderwijs les te kunnen geven.

Geen pedagogisch materiaal

Ouders en grootouders kunnen niet meer helpen: de meesten spreken de taal niet meer. Er zijn ook geen goedgekeurde boeken of methodes West-Vlaams voorhandig om de streektaal te onderwijzen op elk niveau van het lager en secundair onderwijs. Streektaal die, per definitie, niet is gestandaardiseerd, zonder uniforme spelling of standaard spraakkunst. Er zijn ook geen bruikbare leesboeken en er is geen beschikbare literatuur in het West-Vlaams.

Deze gekke opzet vraagt, naast een gedegen taalkennis om de hele cyclus van de lagere klassen tot het middelbaar te dekken, een gigantische intellectuele, financiële en materiële inspanning. Dit zal uiteraard ten koste zijn van de opleidingen Nederlands en van het immersieonderwijs in het Nederlands waarvoor momenteel in Duinkerke een interessant piloot project loopt.

Hoe moet dit verder ?

De voorstanders van het onderwijs van het Nederlands geven niet op. Ze hebben zich verenigd in de Federatie van Germaanse talen (Elzas, Moezelstreek én Frans-Vlaanderen). De bedoeling is samen de nodige druk uit te oefenen in Parijs om voor Frans-Vlaanderen dezelfde rechten te verkrijgen als voor de Elzas. Daar is na een lange strijd het Duits erkend als regionale taal naast het Elzassische dialect. Samen gaan ze de strijd aan om ook het Nederlands officieel te laten erkennen als regionale taal naast het West-Vlaams.

De verenigingen die het Nederlands promoten zullen in de volgende weken het ministerie van onderwijs én de regionale instanties benaderen om te pleiten voor een regionale status voor het Nederlands.

De bestaande opleidingen Nederlands zijn ook de oplossing voor het gebrek aan leraars. In Frans-Vlaanderen geven tientallen leerkrachten reeds lessen Nederlands. In principe zijn ze als eerste bevoegd om de link te leggen tussen het Nederlands en zijn dialecten.

Bij de grensbewoners is er ook een nieuwe, efficiënte, spontane evolutie merkbaar: de kinderen over de schreef naar school sturen in de regio Menen, Poperinge, Veurne. Daar kunnen ze perfect Nederlands leren, en ook, West-Vlaams horen op de speelplaats.

Lege doos

Over een stellingname van de Vlaamse regering voor ondersteuning van het Nederlands in Frans-Vlaanderen is er geen nieuws. Stille diplomatie van de Taalunie noemt men dat. Minister-President Jambon ontmoette onlangs de ondervoorzitter van de Hauts-de-France, François Decoster, in Kortrijk. Resultaat: beide streken gaan, naar het schijnt, in de toekomst elkaar beter leren kennen. En voor het overige, wat lol over de Vlaamse naam van de Frans-Vlaamse politicus en de Frans klinkende naam van onze Minister-President. Dit is het resultaat van de inclusieve Vlaamse cultuurpolitiek in de 21ste eeuw: een lege doos inzake bevordering van onze taal extra muros en verder niets.

~~~~~

Een gouden raad voor onze vele lezers .....

Nederlands is de taal van de Vlaamse gemeenschap en tevens ook de taal van de inwoners van Vlaanderen. In het dagelijks leven is Nederlands de taal m.b.t. communicatie, onderwijs, cultuur, wetgeving enz.

De laatste jaren komt het Nederlands meer en meer onder druk te staan door de toenemende verengelsing van het openbaar leven. Vooral in de reclamewereld heeft het Engels haar intrede gedaan. Ook in andere gedingen van het maatschappelijk leven worden meer en meer Engelstalige termen gebruikt. Uiteraard heeft de digitalisering heel wat Engelse begrippen en woorden in onze taal binnengebracht. Soms is het Engels overdadig aanwezig in het maatschappelijk leven.

Nederlands/Landstaal ijvert al jaren voor het gebruik van het Nederlands en voert actie tegen het overmatig gebruik van het Engels in onze taal. Maandelijks publiceren we een tijdschrift waarin, naast een hoofdartikel, we een aantal frappante voorbeelden (Actiepunten) van “verengelsing” van onze taal aan de kaak stellen. Aan onze lezers vragen we om bij deze “taalzondaars” van verengelsing aan te dringen (Reageren) om het Nederlands te gebruiken. De (soms positieve) reacties nemen we op in een rubriek (Antwoorden) in ons tijdschrift.

Ook publiceren we regelmatig mooie voorbeelden van origineel Nederlands taalgebruik o.a. namen van winkels, reclameslogans enz...

1. Hoe reageren naar bedrijven, winkels, instellingen...

De manier van reageren is belangrijk om bij de zgn. “taalzondaar” de gewenste reactie te bekomen om voortaan Nederlands te gebruiken.

Uitnodigend en vriendelijk: de firma of instelling op een vriendelijke en uitnodigende wijze benaderen om voortaan het Nederlands te gebruiken schept een sfeer van respect en kan wellicht de “taalzondaar” doen nadenken over het taalgebruik.

We hopen zo op een positieve wending naar meer gebruik van onze Nederlandse taal.

Een aantal veel voorkomende fouten:

- *Verantwoording vragen of verwijten maken* heeft alleszins geen zin en schept een negatieve sfeer, waardoor het omgekeerd effect bereikt wordt.
- De melding van een *persoonlijk voornemen om geen aankopen meer* te doen bij het bewuste bedrijf of winkel, is compleet nutteloos omdat de kwantiteit (aantal mogelijke kopers) uiterst minimaal is en geen invloed heeft op de omzet.
- Een foutief gegeven zoals de taalkennis van de inwoners van Vlaanderen, reduceren tot “*wij verstaan geen Engels*” draagt niet bij tot meer respect voor het Nederlands.
- Verkeerdelijk wordt ook de taalstrijd uit het verleden gebruikt als motivatie om geen Engels te gebruiken (o.a. in *Vlaanderen Vlaams...*)

Slotom: belangrijk blijft het resultaat, waarbij iedereen tevreden is! Als het goed is, mag je het ook zeggen of schrijven! Iedereen krijgt graag een pluimpje!

2. Hoe reageren naar een overheid ....

Alle overheden in Vlaanderen dienen zich aan de bestuurlijke taalwetgeving te houden d.w.z. Nederlands in het Vlaamse landsgedeelte, Nederlands en Frans (tweetalig) in het Brussels Hoofdstedelijk gewest, Duits in het Duitstalig gebied.

Taalwetovertradingen kunnen we niet dulden en dienen dus onverwijld aangeklaagd te worden. In je reactie mag je kordaat naar de geldende taalwetgeving verwijzen. Desnoods neem je contact op met de plaatselijke politici die bekommerd zijn om de taal in Vlaanderen. Soms zijn herhaalde herinneringen nodig!

Bij flagrante overtradingen kun je klacht indienen bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT), Warandeborg 4 te 1000 Brussel (www.vct-cpcl.be). De klacht dient een zeer gedetailleerde beschrijving te bevatten die nog moeilijk kan betwist worden (datum, uur, plaats, foto als bewijs...). Ze kan digitaal verzonden worden naar info@vct-cpcl.be

3. Besluit

Onze werkgroep Nederlands/Landstaal blijft ijveren voor respect voor het Nederlands. Het maandelijks tijdschrift is daarvoor uiterst geschikt. Uit reacties merken we dat dit tijdschrift alom gelezen wordt. Veel waardering gaat uit naar onze lezers die reageren.

We hopen als werkgroep, om in alle bescheidenheid ons steentje bij te dragen in de waardering van het Nederlands.

Johan BOODTS

ACTIEPUNTEN

Veton

Opmerkelijke lezer R. D. uit Torhout maakte ons deelgenoot van wat hij op Facebook of smoelenboek zag. En wie de euvele gedachte zou hebben dat het hier om een Engels bedrijf gaat, wat nog geen reden zou zijn om hier te lande uitsluitend in het Engels te adverteren, heeft het grandioos verkeerd voor. Het betreft een bedrijf uit Kontich dat ons, behalve stroom leveren voor wie een elektrische auto wil opladen, ook nog meer ongepast gebruik van de Engelse taal wil opdringen. Op hun webstek is geen woord in het Nederlands te vinden, met uitzondering van, per definitie, hun adres uiteraard. Dat getuigt van a) geen commercieel inzicht en van b) geen waardering noch respect voor mogelijke toekomstige Nederlandstalige klanten.

Hen op andere gedachten brengen kan via:

 Veton, Prins Boudewijnlaan 7 Unit A07 te 2550 Kontich

 03 375 51 20

 info@veton.be

www.veton.be

The Ghentist

Een gemiste kans om de eigenheid en typische karakteristieken van dit product in de naam van deze gin in de eigen taal naar te brengen, misschien zelfs een vleugje Gents dialect. Waarom niet! Dat zou het verschil maken met andere gins die allemaal, voor zover ik weet althans maar ik ben geen specialist hierin, typisch Engelse namen hebben. En is het niet zo dat specialiteiten altijd succes hebben?

Op hun webstek lezen we: *“The Ghentist is een nieuwe gin bedacht door twee Gentse broers uit fierheid voor de stad Gent. Zo verwijst elk klein detail naar iets van de stad Gent. The Ghentist heeft een frisse aanzet met een subtiële hint van citrus. Vervolgens mondt hij uit in een eerder florale fruitsmaak.”*

Gentenaars mogen met recht en reden fier zijn op hun Arteveldestad (ik onthoud mij van politieke standpunten) maar spijtig van deze gemiste kans voor deze lekkere gin. Edoch, santé.

Je mening kan je kwijt via:

 The Ghentist, Heidelaan 11 te 9840 De Pinte

 0499 33 42 54

 info@theghentist.com

www.theghentist.com

Vleeshandel DE BRANDT-DE CRAECKER

De plaatselijke Turkse algemene voedingszaak in onze buurt in Gent verpakte onze groenten in dit zakje. Misschien had hij deze zakjes gekregen of goedkoop aangekocht, toch een beetje grappig een slagerszakje bij hem te krijgen.

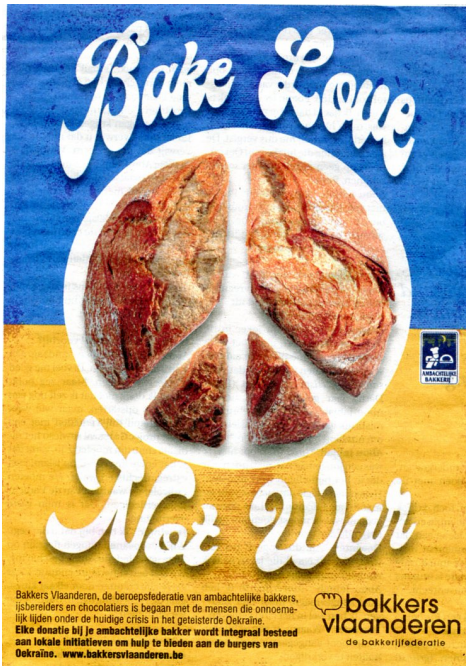
Groot was onze verbazing bij het surfen op het internet dat de firma De Brandt-De Craecker een bedrijf in Lochristi is. Dat de zaakvoerders ook zakjes laten drukken met enkel Franstalige tekst voor Franstalige streken laten we in het midden, maar dat op in Vlaanderen verdeelde zakjes geen één woord Nederlands staat, doet pijn.

En waar zitten dan de Nederlandstalige zakjes? Is er iets misgegaan bij de verspreiding van de zakjes per taalgebied?
Wie vraagt het aan de firma?

 Vleeshandel De Brandt-De Craecker, Eikstraat 6 te 9080 Lochristi
 info@vleeshandeldebrandt.be
 www.vleeshandeldebrandt.be

Bakkers Vlaanderen

Make love not war was een slogan die veel werd gebruikt door hippies tijdens de flowerpowerperiode in de jaren zestig van de twintigste eeuw als protest tegen de Vietnamoorlog. In 1967 vochten er een half miljoen Amerikaanse soldaten in Vietnam en er was veel verzet tegen deze oorlog.

Bake love not war zal allicht daarop geïnspireerd zijn, en we kunnen dat alleen maar bijtreden, maar niet in deze taal. We leven niet in Amerika, maar in Vlaanderen. Een Nederlandstalige slogan zou hier, met respect voor de klanten, veel beter op zijn plaats zijn en het goede doel beter dienen. Immers, "elke donatie bij je ambachtelijke bakker wordt integraal besteed aan lokale initiatieven om hulp te bieden aan de burgers van Oekraïne" luidt de toelichting op het pamflet.

Echter, i.v.m. de gebruikte taal van de slogan kan u terecht bij:

 Bakkers Vlaanderen, Industriepark-West 75 te 9100 Sint-Niklaas
 Eddy Van Damme 0476 24 47 25
 Bart Ceulemans 0486 07 80 58
 info@bakkersvlaanderen.be
 passie@bakkersvlaanderen.be
 www.bakkersvlaanderen.be

BlueBird

Er borrelt iets FOUTS in de buurt.

Een dak boven het hoofd, daar heeft iedereen recht op. Maar om een plaats in een gemeenschap te bekommen zou men in Gent toch beter spreken over Werk, Denk en Verbindt i.p.v. Work Think Connect.

Dat men een project moeilijk "Blauwkooplijster" kan noemen staat als een paal boven water.

Het (on)bekende lied Bluebird of Happiness of de Bergsialia heeft misschien geïnspireerd. We hebben gelezen over de oorsprong van de sialia als symbool van geluk, Bluebirds in de natuur, allemaal mooi en wel maar bij de eerste oogopslag staat er toch weer dat Engels en dat, beste moedige ondernemers, we zijn dat MOE, echt MOE.

Iedereen voelt zich graag VRIJ, dat hebben we maar al te goed gevoeld tijdens de vergrendeling (lockdown). Waarom kwam "De Vrije Vogel" dan niet in aanmerking voor de benaming? Want vrijheid tijdens werk en vrijheid van denken verbindt zodat men zich zonder problemen kan uiten.

We wensen de ondernemers van ganser harte alle geluk bij het afwerken van dit project, maar we wensen hen evenzeer een wijziging van hun gedachten over de Nederlandse taal.

Voel u vrij te schrijven naar:

 BlueBird Gent, Senior Project Manager Iris Bauwens, Port Arthurlaan 36 A te 9000 Gent
 iris@brap.be
 www.bluebirdgent.be

Bibliotheek Sint-Niklaas

De Stedelijke Bibliotheek van Sint-Niklaas meldt ons met een folder de sluitingsdagen van de BIB in 2022 met de bijbehorende titel **“Closed”**. Totaal onbegrijpelijk voor een instelling van de stedelijke overheid die uitgerekend de Nederlandse literatuur (boeken) moet promoten!!

Filip Baeyens (N-VA) schepen van cultuur
filip.baeyens@sint-niklaas.be

“Oh magazine” Sint-Niklaas

“Oh magazine” is een uitgave van het centrummanagement van Sint-Niklaas, in samenwerking met het stadsbestuur. Hun voorliefde voor het Engels is vrij duidelijk. Naast “Save the Date” zien we op de zgn. Urban bladzijde, overwegend veel Engels! De communicatie met duidelijke Nederlandse woorden is blijkbaar niet nodig!

Ine Somers (Open-VLD) schepen van middenstand en
Verantwoordelijke uitgever van dit magazine
ine.somers@sint-niklaas.be

NMBS

Reeds in de jaren 80 van de vorige eeuw gingen er stemmen op om de Nationale Maatschappij van de Belgische Spoorwegen te splitsen. De VVB organiseerde er een congres over, in samenwerking met Vlaamse personeelsleden van de NMBS. De stemmen lijken wat verstomd, maar er zijn nog genoeg aanduidingen die aantonen dat dit instituut anti-Vlaams is en in internationale contacten België voorstelt als een Franstalige natie.

Neem nu het treinticket dat een Duitser of een Engelsman ontvangt van een ticketautomaat in een Vlaamse stad en met eindbestemming Brussel heeft. Hij ontvangt een ticket met “Zone Bruxelles” als benaming, hoewel Brussel

een tweetalige stad is. Zo staat het ook in de grondwet, maar sommige instellingen vinden de grondwet maar een vodge papier (is het niet, Mr. Europe Tindemans?) Misschien helpt het wel als u zich voordoet als Duitser of Amerikaan.

NMBS Klantendienst Hallepoortlaan 40 1060 Brussel
02 528 29 90
op hun webstek of <https://www.belgiantrain.be/nl/support/forms>

Happy 20th Birthday M2

Af en toe verwijlen we eens in het oosten van Vlaanderen, in de provincie Limburg en zo kregen we een Limburgse editie van De Zondag in onze handen. Paginagroot werd er aandacht besteed aan de verjaardag van het ‘Shopping Center M2’ in Maasmechelen.

Hoewel Limburgers vaak een aparte variant van het Nederlands gebruiken, is dit nog lang geen verengelse versie. Waarom deze verjaardag in het Engels wordt aangekondigd, is daarmee een raadsel, waar we graag een antwoord op kregen.

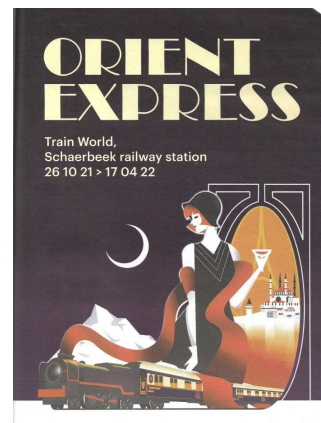
M2 Shopping Center, Catia Spagnoletti, Koninginnelaan 115 3630 Maasmechelen
catia.spagnoletti@sccb.be of op de contactbladzijde van hun webstek

EUROPALIA

Europalia is een instituut dat om de twee jaar een hele reeks activiteiten organiseert rond een bepaald thema.

Dit jaar werd gekozen voor de spoorwegen. Onder de titel "Trains & Tracks" werd een drietalige brochure uitgegeven met het programma. Op blz. 69 staat een advertentie van het spoorwegmuseum in Schaarbeek. De advertentie in deze drietalige brochure is volledig in het Engels, behalve de plaatsnaam, die is enkel in het Frans vermeld (Schaerbeek, met ae). Geen respect voor de Nederlandstalige meerderheid van dit land noch voor de grondwettelijke tweetaligheid van deze Brusselse gemeente. Flanders, state of art is sponsor van Europalia, maar die mannen hebben niets gezien natuurlijk.

 Schrijven: Koen Clement, Ravensteingalerij 4 1000 Brussels
 02 540 80 80
 info@europalia.eu

bpost

bpost

FOREST ST-BERIS
PLACE SAINT-BERIS 14
1190 FOREST
www.bpost.be

Caisse 1902
Numéro du ticket de caisse 190200408045

1	Tibra-10xAdh Philip	11,80
TOTAL TVA incluse		11,80
TOTAL TVA		0,00
TOTAL TVA exclue		11,80
Carte de crédit		11,80
A RENDRE		0,00

Merci de votre visite et à bientôt

19735052 17/09/2022 11:36
Retail
78815079206

Pour les conditions générales voir
www.bpost.be/fr/conditions-generales

Nog een overheidsbedrijf dat regelmatig in onze kolommen opduikt omdat het de grondwettelijke taalregels niet wilt opvolgen is bpost. Een kandidaat van een overheidsbedrijf die eveneens best gesplitst zou worden.

Iemand van onze vrienden kocht een aantal postzegels in het postkantoor van de Brusselse gemeente Vorst. Weliswaar was de bediende achter het loket tweetalig, toch kreeg onze klant een Franstalig kassaticket. Meer nog, op zijn vraag om een Nederlandstalig kassaticket te krijgen antwoordde deze loketbediende dat dit niet (meer) mogelijk was.

 (gratis!) Bpost Postbus 5000 1000 Brussel
 info@bpost.be of op hun webstek
 022 785 126

DE TAALGRABELTON

**Kruidvat Vilvoorde verwijdt
Franstalige affiches na protest-
actie TAK: "Wie Nederlands niet
respecteert, wordt gesaboteerd"**

Na een actie van het Taal Aktie Komitee (TAK), de organisatie die strijd tegen de verfransing en voor het behoud van het Vlaams karakter van rand- en taalgrensgemeenten, heeft Kruidvat Vilvoorde zich geëxcuseerd voor de Franstalige affiches die het had opgehangen. Vilvoorde is een gemeente in Vlaams-Brabant, ten noorden van Brussel. Er wonen veel anderstaligen in de gemeente, maar dat is volgens TAK geen excuus om het Frans als voertaal te beginnen gebruiken.

Kruidvat Vilvoorde

Personen, ondernemingen en instanties wijzen op hun verkeerd taalgebruik, loont. Dat is duidelijk.

Getuige hiervan is de actie van TAK in Vilvoorde.

Bron: 't Pallieterke van 10 maart 2022 nummer 10.

Auteur: Wannes Neukermans.

**GEEN GEZWANS...
NEDERLANDS**

VLAAMSE VOLKSBEWEGING

Uitnodiging

Beste vrienden

De NSV! vroeg me om onderstaande boodschap aan jullie te verspreiden. Dit doen we maar al te graag.

We organiseren een ware trilogie van vormingsavonden over taal en identiteit. De eerste vormingsavond is ondertussen definitief, de zaal en sprekers liggen immers reeds vast. Ook de tweede vormingsavond is zo goed als rond.

Binnen NSV hebben we met enkele studenten en oud-studenten het initiatief genomen om lezingen te houden over het Nederlands. Enerzijds groeit het bewustzijn dat men zich moet verweren tegen de verengelsing, anderzijds realiseert men zich ook dat de kennis van het Nederlands maar ook van de geschiedenis van ons volk ondermaats is.

Op dit ogenblik is er een ontwerp van drie dubbele lezingen. Vertrouwelijk (want de potentiële sprekers moeten deels nog gecontacteerd worden) deel ik je mede hoe het programma er voorlopig zou uitzien.

De idee hierachter is om vanuit fierheid voor het volk en haar geschiedenis ook terug meer fierheid voor onze taal te bewerkstelligen.

Ook het denken in taal en de vrijheid die men daar in heeft, is zeker zo belangrijk! We willen hier dan ook de nodige aandacht aan geven.

Eerste avond op donderdag 5 mei - 1) 19:00 Geschiedenis van ons volk met Karim van Overmeire - 2) 20:30 Geschiedenis van onze taal met Peter de Brabandere
Locatie: Universiteit Gent

Karim Van Overmeire (eerste schepen van o.a. Vlaams karakter in Aalst, ere-Vlaams volksvertegenwoordiger en Pro-senior van NSV! Gent) zet zich al zijn hele leven in voor Vlaanderen en de Vlamingen. Hij kent als geen ander de Vlaamse geschiedenis, zoals ook blijkt uit verscheidene van zijn publicaties, waaronder "De Guldensporenslag" en "Het verloren Vaderland". Tijdens deze lezing zal hij ons een breder inzicht bieden in het ontstaan en de geschiedenis van ons volk.

Peter Debrabandere (docent Nederlands, Duits & copywriting aan de VIVES Hogeschool, hoofdredacteur Neerlandia) is een autoriteit wat betreft het Nederlands en zal ons meer inzicht verschaffen in de geschiedenis van het Nederlands door de eeuwen heen. Hoe is onze taal geëvolueerd? Welke rol speelde het Nederlands in de politieke geschiedenis van onze contreien? Vragen waarop Peter Debrabandere ons met zijn kennis een antwoord zal verschaffen.

f NSVSTUDENT WWW.NSV.BE @NSVIBES

Tweede avond op donderdag 20 oktober - 1) Verengelsing van het hoger onderwijs met Edwin Truyens - 2) Verengelsing van de bedrijfswereld met Kurt Moons

Locatie: Universiteit Antwerpen

Derde avond op in November 2022 - 1) Taalstrijd gisteren en nu met . - 2) Taal en censuur met .

Locatie: Universiteit Leuven (nog niet bevestigd door universiteit)

Vriendelijke groeten

Wouter Opdenacker

Secretaris Overlegcentrum van Vlaamse Verenigingen

~~~~~

De Metsers.

Een sprekende mooie firmanaam

Ijsthee: wat bij ons Ice-Tea
heet, is in Oostenrijk
Eistee!
(respect voor eigen taal!)

Toepasselijke benaming, toch?

Ook goed gevonden

~~~~~

Een vleugje geschiedenis en/of wetenswaardigheid...

Het wonder van Edingen (deel 2)

H. Vandormael

De taalgrensregeling van 1962

Het 'Centrum Harmel'

Op 21 mei 1946 diende de Luikse minister Pierre Harmel (4) een wetsvoorstel in om een centrum op te richten dat de problemen van Vlaanderen en Wallonië zou bestuderen op gebied van demografie, economie, morele en culturele belangen, rechterlijke, politieke en administratieve organisatie, om de regering daarna oplossingen voor te stellen. Het duurde tot 4 juni 1948 voor die oprichting in het Staatsblad werd gepubliceerd, en pas op 8 juni van het volgende jaar had de eerste bijeenkomst van het centrum plaats. Het eindverslag van het onderzoek werd aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers overgemaakt op 24 april....1958!

Het onderzoek duurde zo lang, omdat Vlaamse en Waalse standpunten natuurlijk ver uit elkaar lagen. Volgens Legros, docent in Luik, auteur van *La Frontière des Dialectes romans en Belgique*, was de taalgrens voldoende gekend. De Leuvense professor Draye stelde daarentegen ondermeer voor, de toestand ter plaatse vast te stellen, waarbij men zou uitgaan van de *huistaal*, de taal dus die thuis gesproken werd. De Walen Schreurs en Legros stelden daar de gebruikte *cultuurtaal* tegenover. Men begrijpt natuurlijk dadelijk het gevolg voor een stadje als Edingen, waar van kort na de Tweede Wereldoorlog geen Nederlandstalig onderwijs meer bestond, voor de aangrenzende Vlaamse gemeenten als Bever, Mark en Sint-Pieters-Kapelle, en zelfs voor een groot stuk van Zuid-Pajottenland, waar al wie studeerde naar Edingen trok. De verfransende invloed van het prestigieuze *Collège Saint-Augustin* is er tot vandaag voelbaar.

Op 14 november 1961 diende minister Gilson (5) bij de Kamer zijn wetsontwerp in, dat in grote lijnen de besluiten van het Centrum Harmel wou volgen. De discussies in het parlement leidden in vele gevallen echter tot heel andere besluiten.

Vlaams, Waals, gemengd?

Laten wij de evolutie en de besluiten van het parlement overlopen voor de gemeenten die ons hier aanbelangen (6).

1. BEVER

In 1846 telde Bever 1153 Nederlandstaligen en 272 Franstaligen.

Volgens de telling van 1930:

1520 Nederlandstaligen (68,72 %), waarvan 672 eentalig.

616 Franstaligen (27,85 %), waarvan 180 eentalig.

Volgens de telling van 1947:

662 Nederlandstaligen (34,52 %), waarvan 226 eentalig.

981 Franstaligen (51,15 %), waarvan 181 eentalig.

De 'evolutie' tussen 1930 en 1947 is natuurlijk het resultaat van vervalste cijfers, gevolg van sociale druk en wat men vandaag morele terreur zou noemen. Hoe kon een plattelandsdorp als Bever, waar in die periode geen grote bevolkingsevolutie plaatshad, anders zo veranderen? Hoe konden niet minder dan 858 Vlamingen in zeventien jaar tijd Franstalig worden? Het uiteindelijke resultaat was dat Bever wel degelijk naar Brabant werd overgeheveld, maar met faciliteiten voor de Franstaligen. In feite: voor de 181 Franstaligen die zich eentalig noemden; voor de tweetaligen waren immers geen faciliteiten nodig geweest....

2. SINT-PIETERS-KAPELLE

De situatie van dit dorp was duidelijk. Het was altijd volledig Nederlandstalig gebleven, hoewel het net als Edingen in de provincie Henegouwen lag.

Volgens de telling van 1846:

2203 Nederlandstaligen

44 Franstaligen

Volgens de telling van 1930:

1329 Nederlandstaligen (92,1 %), waarvan 651 eentalig.

65 Franstaligen (4,5 %), waarvan 26 eentalig.

Er was dus niet veel veranderd. 'Van hogerhand' was de druk nochtans groot. Zo zien wij dat de verslagen en rekeningen van het 'Comité de Bienfaisance' van 1911 tot 1916, die bij toeval bewaard bleven (7), uitsluitend in het Frans opgesteld werden. Men kan zich nochtans voorstellen dat de mensen van het dorp die op steun een beroep moesten doen, zeker tijdens de oorlogsjaren, niet tot de Franstalige 'elite' behoorden.

Volgens de telling van 1947:

1080 Nederlandstaligen (81,02 %), waarvan 527 eentalig.

170 Franstaligen (12,75 %), waarvan 37 eentalig.

Sint-Pieters-Kapelle werd dan ook logischerwijze naar de provincie Brabant overgeheveld.

3. MARK

Mark was sedert lang een 'taalgemengde' gemeente. Volgens de telling van 1846 waren er 1122 Nederlandstaligen en 1141 Franstaligen; in 1930: 711 Nederlandstaligen en 719 Franstaligen. Uit deze cijfers zou men op het eerste gezicht denken dat Vlamingen en Walen in symbiose samenleefden, maar in de realiteit was de toestand helemaal anders. Mark bestaat immers uit twee onderscheiden entiteiten. Mark zelf was van oudsher Vlaams. Abeele, in het Frans Labliau, het meest zuidelijke gehucht, dat verwaalt was, ligt ver van het eigenlijke Mark, met een eigen dorpskern en parochiekerk. De telling van 1947 zou echter de doorslag geven.

Volgens de telling van 1930:

711 Nederlandstaligen (47,82 %), waarvan 152 eentalig.

719 Franstaligen (48,35 %), waarvan 461 eentalig.

Volgens de telling van 1947:

117 Nederlandstaligen (8,88 %), waarvan 55 eentalig

1151 Franstaligen (87,4 %), waarvan 598 eentalig.

Uit de vergelijking tussen de cijfers van 1930 en 1947 blijkt ook hier zonneklaar dat er van echte fraude sprake was. Het is totaal uitgesloten dat zich in zulke kleine landelijke gemeente, zonder inwijking van enige betekenis, zulke fantastische verschuiving had kunnen voordoen.

In het parlement werden amendementen ingediend om Labliau bij Hove te voegen, Mark bij Sint-Pieters-Kapelle, met de steenweg van Edingen naar Aat als grens, wat logisch zou geweest zijn. Maar het uiteindelijke resultaat was, dat Mark in zijn geheel, ook de Vlaamse dorpskern, in Henegouwen bleef, met faciliteiten voor de Vlamingen als troostprijs.

(4) Pierre Harmel (1911-2009), jurist, professor aan de Luikse universiteit, diverse malen minister voor de Parti Social Chrétien/PSC (Onderwijs, Justitie, Culturele Aangelegenheden, Buitenlandse Zaken), nadien voorzitter van de senaat.

(5) Arthur Gilson (1915-2004), jurist, minister, voor de PSC, van Landsverdediging, nadien van Binnelandse Zaken en Openbaar Ambt.

(6) Cijfers uit MARTENS, P., *De Zuid-Nederlandse taalgrens in het Belgisch Parlement*, Brussel 1962.

(7) Documenten door de auteur gered van het containerpark.